

Praktijk en uitvoering

Wie wenst er niet iets uitgevoerd te zien van eigen hand. Het liefst zo groot en duur mogelijk. Waar je trots doorheen kunt wandelen met vrienden en familie. Waar je een half jaar voor oplevering naar toe kan rijden met de auto om in de lege velden opgespoten zand alvast de contouren te ontdekken van wat komen gaat. En al die tijd overtuigd blijven van je idee, je verkneukelen in het feit dat je de juiste beslissingen hebt genomen. Dat je het ze allemaal zal laten zien, al degenen die het niet met je eens waren tijdens de werkbesprekingen. Al degenen die dachten dat het niet zou werken, in het echt, ruimtelijk, met echte mensen erbij.

Je kunt je ook stiekem uitgeven voor een geïnteresseerde bewoner in de buurt. Om een paar dingen te vragen aan de aannemerslieden die je plan uitvoeren. En dan krijg je te horen dat ze het zo leuk vinden om eraan te werken en dat het zo'n intelligent plan is. Echt goed over nagedacht en eindelijk eens een ontwerp dat de bestaande bomen goed spaart en in zich opneemt.

En je kunt er dan, als je gepensioneerd bent, rondleidingen in verzorgen. Dan kun je met een bus vol fans langs alle plannen die uitgevoerd zijn. Met het boek dat over je is geschreven op hun schoot maken ze allemaal foto's die ze thuis aan de wand hangen. 'Great work, mister Roncken', 'You really fit well in the tradition of the post-structural modernists, but with a slightly distinctive brew of romanticism'. Heerlijk al die aandacht.

En dan wordt je opgebeld. Of je even langs wilt komen op de bouw want ze zijn op een gasleiding gestoten die niet op tekening stond. Je rijdt op een onverlichte straat het bouwterrein op, de houten werkkeet in. Een gepikeerde opdrachtgever, zijn assistent en de aannemer kijken je gretig aan. 'Wij zien maar een oplossing, meneer Roncken', 'Als we deze weg nu verleggen naar het zuiden en dan de boel dichtplanten met bodembedekkers, zodat het lege traject van de gasleiding niet te zien is, dan past het nog binnen het budget, met een lichte afwijking ten opzichte van uw oorspronkelijke plan'. Je kunt wel door de grond zakken. Welke *@#-el heeft die gasleiding over het hoofd gezien. De bouw moet door, het paradijs moet gebouwd, en het meerwerk van de aannemer wil ik niet op mijn bordje krijgen. Erover denken kun je, morgenvroeg moeten ze het weten, want dan komt de dure dragline met hoogwerker die ze hebben besteld. Anders wordt de hele bouw uitgesteld tot het voorjaar. Happy days. Waarom moest ik dan ook zonodig een eigen bureau beginnen.

scherm. De reproductie van de cultuur toont zich momenteel in de taal en werkelijkheid van meervoudig ruimtegebruik en vormt ongetwijfeld een hindernis voor innovatie. Wil men meervoudig ruimtegebruik werkelijk innovatief inzetten om ruimtelijke problemen in Nederland op te lossen, dan kan men er niet omheen de culturen van ordenaars en geordenden grondig te bestuderen, om vervolgens pas te beslissen of men bepaalde ideeën en categorisering daaruit wil volgen of veranderen. Pas daarna heeft het zin om met uitwerkingen te komen en die als vernieuwend te bestempelen. Op dit moment is denken en doen met betrekking tot meervoudig ruimtegebruik nog teveel geworteld in een cultuur van enkelvoudigheid.

Met dank aan Marjan Hidding en Ronald van Ark voor commentaar op eerdere versies van dit artikel

Literatuur:

- Droste, F.G., *Taal, teken en werkelijkheid. Een semiotische theorie*, Den Haag, 1996.
- Faludi, A., Valk, A. Van Der, *Rule and order. Dutch planning doctrine in the twentieth century*, Dordrecht, 1994.
- Gamut, L.T.F., *Logica, taal en betekenis*, Utrecht-Antwerpen, 1982.
- Ginkel, R. Van, *Notities over Nederlanders. Antropologische Reflecties*, Amsterdam, 1997.
- Woud, A. Van Der, *Het lege land. De ruimtelijke orde van Nederland 1798- 1848*, Amsterdam, 1987.